

בנק ישראל
פרוטוקול ישיבת המועצה המינהלית
שהתקיימה ביום ב', 03.01.2013, במשרדי בנק ישראל בתל-אביב

משתתפים

חברי המועצה:	דן פרופר, יו"ר איציק אידלמן, אורי גלילי, נינה זלצמן, סטנלי פישר, קרנית פלוג, מקסין פסברג.
עובדי הבנק:	אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד צילה בילט, עוזרת מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אליצור ויזר, עוזר היועצת המשפטית חזי כאלו, המנכ"ל שולה מישלי, המבקר הפנימית (למעט נושא אחד עשר) אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
נוכחים נוספים בנושא השני בסדר היום:	יוסי סעדון, דובר הבנק
נוכחים נוספים בנושא השלישי בסדר היום:	פרנסואז בן צור, מנהלת האגף הפיננסי, חטיבת השווקים
נוכחים נוספים בנושא הרביעי בסדר היום:	פנינה קרן, מנהלת חטיבת משאבי אנוש ומינהל
נוכחים נוספים בנושא החמישי, השישי והשביעי בסדר היום:	ליאור גסנר, עוזר המנכ"ל
נוכחים נוספים בנושא השמיני בסדר היום:	ליאור גסנר, עוזר המנכ"ל
נוכחים נוספים בנושא התשיעי בסדר היום:	ליאור ליכטמן, מנהל יחידת ההנפקה, מחלקת המטבע מרדכי פיין, הממונה על מחלקת המטבע
נוכחים נוספים בנושא האחד-עשר בסדר היום:	פנינה קרן, מנהלת חטיבת משאבי אנוש ומינהל
נוכחים נוספים בנושא האחד-עשר בסדר היום:	עירית מנדלסון, מנהלת מחלקת חות"ם רונית ציטיאט, מנהלת האגף למערכות תשלומים וסליקה, מחלקת חות"ם

סדר היום

1. עדכוני הנגיד ומנכ"ל הבנק
2. אישור פרוטוקולים של המועצה המינהלית
3. דוח ביקורת מבקר המדינה 63א' – ניהול יתרות מטבע חוץ
4. דוח ביקורת 514/11 – בטיחות בעבודה
5. עדכונים מוועדת הביקורת
6. בחינת הרלוונטיות של הוראות הפיקוח על הבנקים לגבי בנק ישראל
7. ניהול סיכונים
8. אישור שטרי כסף
9. סוגיות בתחום משאבי אנוש
10. העברות תקציב - דיווח חודשי
11. הצגת מערכות תשלומים וסליקה
12. שונות

הדיון

12. שונות

יו"ר המועצה מסר שמינוי גב' נינה זלצמן אושר על ידי הממשלה וביקש למנותה כחברה בוועדת הביקורת.

החלטה

בהתאם לסעיף 23(א) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, המועצה המינהלית החליטה למנות את גב' נינה זלצמן לחברה בוועדת הביקורת.

1. עדכוני הנגיד ומנכ"ל הבנק

נגיד הבנק מסר סקירה על מצב השווקים, ההחלטה על הפחתת שיעור הריבית והפעילות שמתבצעת בתחום הפיקוח על היציבות הפיננסית.

יו"ר המועצה עדכן את חברי המועצה ואמר כי תקציב הבנק הוגש לוועדת הכספים של הכנסת, וזו דנה בו. מנכ"ל הבנק ציין שבחודשיים האחרונים בוצעו תשלומים רבים. תשלומים אלה הגדילו את שיעור הביצוע לשנת 2012 לרמה של 86%, מזה-81% בהשקעות ו-88% בהוצאות והם אף הקטינו את סכום התקציב המועבר משנת 2012 לשנת 2013, מ-35 מיליוני ש"ח שדווח לוועדת הכספים של הכנסת ל-23 מיליוני ש"ח.

מנכ"ל הבנק הוסיף כי פורסמו הנחיות לאבטחת מידע, בהנחיות מוצגות שלוש רמות סיווג למידע שקובע יוצר המסמך: בלתי מסווג, חסוי וסודי ורגיש. הסיווג האחרון נועד לנושאים הקשורים לחירום והחלטת הריבית.

מנכ"ל הבנק הציג את הנושאים הנמצאים בטיפול הנהלת הבנק מול ועד העובדים: *¹ המנכ"ל מסר שמדי שנה נערכת פעילות לאיתור בעלי מלוות מדינה שטרם נפדו; ושוי המלוות עומד על חצי מיליארד ש"ח. השנה היה גל גדול של פניות, ו-150 מקרים היו זכאים לפדיונות. נגיד הבנק הוסיף כי השנה הנושא הוצג בתוכנית טלוויזיה ובעקבותיה היו פניות רבות ממגוון רחב של אוכלוסיות.

2. אישור פרוטוקולים של המועצה המינהלית

המועצה דנה בפרוטוקולים משיבותיה בתאריכים: 31 במאי 2012, 10 ביוני 2012 ו-20 בספטמבר 2012. *².

החלטה

המועצה החליטה לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות המועצה שנערכו ב-31 במאי 2012; ב-10 ביוני 2012; וב-20 בספטמבר 2012.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושאים הקשורים לענייני עובדים המצויים במו"מ.

² הוחלט לא לפרסם – עניינים הקשורים לנהלים פנימיים של המועצה המינהלית.

3. דוח מבקר המדינה (א63) – ניהול יתרות מטבע חוץ

יו"ר ועדת הביקורת הציג את דוח מבקר המדינה וציין כי ממצאיו מציגים תמונת מצב חיובית מבחינת הבנק ומעידים על כך שניהול יתרות המט"ח בבנק נעשה בצורה מקצועית ותוך שיפור מתמיד באיכות. הוא הוסיף כי מרבית ההמלצות שעלו בדוח יושמו, או שנקבע כבר לוח זמנים ליישומן. עם זאת, לגבי שני נושאים, הצוות שמונה לטפל בליקויים לא קיבל את המלצות הדוח: האחד נוגע לכך שנוהל קשירת עסקאות המרה על ידי שני קושרי עסקאות אינו נתמך במערכת הנוכחית - מלכ"ן (מערכת משולבת לניהול כספים ונכסים). יישום המלצת המבקר יחייב את הבנק לרכוש מערכת חדשה שעלותה גבוהה במיוחד – כ-20 מיליוני ש"ח – ולכן הוועדה תמכה בהשאת המערכת הנוכחית. הנושא השני הינו בקרה על הליך קבלת הצעות מחיר על ידי עובדי חדר העסקאות. בדוח נטען שאין בקרה, לוועדה נמסרו הסברים מחטיבת השווקים על הבקרה שמבוצעת. בנוגע לשתי ההמלצות הנ"ל ביקשה ועדת הביקורת ממנהל חטיבת השווקים להרחיב את תגובת החטיבה שתועבר למבקר המדינה.

יו"ר הוועדה ציין ששתי המלצות שהבנק התחייב ליישם עד סוף שנת 2012 אכן יושמו במועדן. מדובר בהמלצות בנוגע להפעלת הנוהל למניעת ניגוד עניינים בביצוע השקעות ועסקאות ובנוגע להפעלת נוהל לסיווג מסמכים.

המבקרת הפנימית ציינה כי לפני ההחלה הסופית של הנוהל למניעת ניגוד עניינים, יש לבצע מספר הליכים פורמליים נוספים. בתגובה לכך הציע חבר המועצה להשיב למבקר המדינה כי כתיבת הנוהל הושלמה וכי הנוהל צפוי להתפרסם בעת הקרובה.

החלטה

על פי סעיף 20(א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה המינהלית לאשר את המלצת ועדת הביקורת לאמץ את החלטות הצוות לתיקון ליקויים שצוינו בדוח מבקר המדינה מספר א63 – ניהול יתרות מטבע חוץ, שפורסם ביום 17 באוקטובר 2012. בהתאם לסעיף 21.ב(א) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 (נוסח משולב), ידווח יושב ראש המועצה למבקר המדינה על החלטות הצוות לתיקון ליקויים כאמור.

4. דוח ביקורת 514/11 – בטיחות בעבודה

4,3*

יו"ר ועדת הביקורת ציין כי נכתב דוח לבקשת מנכ"ל הבנק, עקב אירוע שהתרחש בבנק והסתיים ללא נפגעים, אך עם נזק לרכוש. הוא הסביר כי כחלק מהפקת הלקחים מן האירוע הוחלט לגייס עובד חדש לתפקיד הממונה על הבטיחות בבנק ישראל. תפקיד שהוא בעל חשיבות עבור הבנק בימים כתיקונם, קל וחומר בתקופה בה הבנק עומד בפני פרויקט בינוי רחב היקף. הבנק שכר את שירותיו של יועץ חיצוני לעניין הבטיחות בבנק, והוא צפוי להתחיל בעבודתו בקרוב. יו"ר המועצה ציין שיש צורך באיש מקצוע

³ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לעניינו של יחיד.

⁴ הוחלט לא לפרסם – עניינים הקשורים לנהלים פנימיים של המועצה המינהלית.

לתחום זה ואפילו יותר מעובד אחד כתוצאה מכמות העובדים בבנק. יו"ר הוועדה ציין שהמנכ"ל יעדכן את ועדת ביקורת בעוד כחודשיים על אודות מצב איוש המשרה. חבר מועצה שאל את העוזר ליועצת המשפטית על אודות חוק בעניין של בטיחות וגהות הקובע שמעל כמות מסוימת של עובדים במקום עבודה, יש למנות אחראי בטיחות וכי יועץ בטיחות אינו מספיק. המבקרת הפנימית השיבה שיש עובד שנושא תפקיד זה בבנק.⁵ המבקרת הפנימית ציינה כי מבנה התפקיד עצמו דורש תיקונים, בראשם ביטול כפיפות הממונה על הבטיחות למהנדס הבנק.⁶

המנכ"ל ציין כי חשוב לטפל בנושא לפני השיפוץ ובעוד כחודשיים יימסר דיווח בנושא.

יו"ר המועצה ביקש להאיץ את תהליך גיוסו של עובד חדש לתפקיד הממונה על הבטיחות בבנק וציין כי מדובר בנושא בטיחותי בעל חשיבות עליונה עבור הבנק. חברי המועצה דנו בהיבט המשמעותי של האירוע והמשך העסקתו של הממונה על הבטיחות. כמו כן חברי המועצה התייחסו לקושי של העדר מנגנון משמעותי בבנק.

עוזר היועצת המשפטית ציין כי מבחינה חוקית, תקנות הבטיחות והגהות אינם מוחלים באופן אוטומטי על מוסדות המדינה ובנק ישראל. עמדת הבנק בעבר הייתה שהחוק יחול רק באופן וולונטארי על ידי המוסד עצמו. עם זאת, בעקבות דיון שנערך לאחרונה הוציאה המחלקה המשפטית של הבנק חוות דעת לפיה יש להחיל את חוקי הגהות והבטיחות על בנק ישראל.⁷

מנהלת חטיבת משאבי האנוש והמינהל ציינה כי האירוע מלמד כי יש להגדיר באופן ברור יותר את דרישות תפקיד הממונה על הבטיחות בבנק, וכן לקבוע כי הממונה על הבטיחות יעבוד בתפקיד זה בהיקף של משרה מלאה – בשונה מן המצב הנהוג כיום, בו לממונה על הבטיחות תחומי אחריות נוספים שאינם נוגעים לבטיחות. חטיבת משאבי האנוש והמינהל נקטה במספר צעדים על מנת לשמור על הבטיחות בבנק עד לגיוסו של הממונה החדש.

חבר המועצה ביקש לוודא כי במצב הקיים – כלומר, עד לגיוסו של ממונה חדש על הבטיחות בבנק והעובדה כי הבנק לא כפוף, מכוח החוק, לחוק הבטיחות והגהות – הביטוח של בנק עודנו תקף. כמו כן, הציע לפרסם בקרב עובדי הבנק מסמך שיפרט את מדיניות הבטיחות של הבנק, בדומה לנעשה במוסדות ציבור ובחברות שונות. לדבריו, האחריות על הבטיחות בבנק צריכה להיות אישית, ברמת העובד, ומתוך גישה לפיה כל תאונה ניתנת למניעה. יו"ר המועצה הביע מורת רוחו שנושא הבטיחות לא טופל בזמן ואמר כי להבא יש לנקוט בצעדים משמעותיים.

יו"ר המועצה ציין כי המועצה תעניק למנכ"ל גיבוי מלא בנקיטת צעדים מסוג זה. כמו כן, ביקש יו"ר המועצה ממנהלת חטיבת משאבי האנוש והמינהל לדווח למועצה כאשר ייקלט הממונה החדש על הבטיחות בבנק. יו"ר ועדת הביקורת ציין כי הנושא צפוי לעלות לדיון בוועדת הביקורת בעוד כחודשיים.

⁵ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לעניינו של יחיד.

⁶ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לעניינו של יחיד.

⁷ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לעניינו של יחיד.

החלטה

על פי סעיף 20(א)(7) לחוק בנק ישראל התש"ע-2010, החליטה המועצה לאשר את המלצת וועדת הביקורת בנושא בטיחות בעבודה.

5. עדכון מוועדת הביקורת

מצורפת תמצית של ממצאי דוח הביקורת בנוגע *⁸ לתלונה בעניין טיול ועד בית הכנסת (נספח א'). יו"ר ועדת הביקורת דיווח כי בעקבות דיון שהתקיים בוועדה הוחלט כי הביקורת הפנימית תמשיך לרכז את הטיפול בתלונות אנונימיות, כאשר המבקרת הפנימית תנתב במידת האפשר את הטיפול בתלונות לראשי החטיבות המתאימות. כמו כן, המבקרת הפנימית תחליט אלו תלונות דורשות את התייחסותה של ועדת הביקורת.

ועדת הביקורת קיבלה את המלצות הביקורת הפנימית בנוגע לתלונה על מכרז לאיוש משרה ותלונה על טיול שאורגן על ידי ועד בית הכנסת של הבנק בו השתתפו מלווים רבים. התלונות הציפו סוגיות שנוגעות ליחסי העבודה בבנק, ובפרט את נושא הטיפול בבעיות משמעת של עובדים, והדגישו את הצורך בכך שהנהלת הבנק תידרש לנושא. חבר מועצה ציין כי אין זה ראוי שהבנק יממן את המלווים. המנכ"ל ציין כי הלקחים הנדרשים בעקבות הדוח הופקו ע"י ההנהלה וכי ההמלצות יושמו כבר בטיול שנערך בחודש דצמבר האחרון. בנוגע לתלונה שהועלתה בדבר הטיה במכרז לאיוש משרה בבנק, הטענה נבדקה על ידי הביקורת הפנימית ונמצאה כלא נכונה.

ועדת הביקורת ערכה דיון בהשתתפות המנכ"ל ומנהלת חטיבת משאבי האנוש והמינהל בדבר עמידה בלוחות זמנים לתיקון ליקויים שעלו בדוחות הביקורת. לוועדה נמסר כי נושא העמידה בלוחות זמנים לתיקון ליקויים נמצא בטיפול וכי הוא נדון במסגרת דיוני ההנהלה לגבי תקציב הבנק ותכניות העבודה לשנת 2013. יו"ר ועדת הביקורת הוסיף שבאותה ישיבה נמסר לוועדה דיווח ממנכ"ל הבנק לגבי הנושאים הרוחביים שעומדים על הפרק, בהם גיבוש הקוד האתי, הטיפול בעבירות משמעת ומניעת ניגוד עניינים בקרב עובדי הבנק. יו"ר ועדת ביקורת ציין כי יעד הסיום לנושא זה הינו 2013. ועדת הביקורת גרסה כי יש לקיים דיון בנושא במועצה המינהלית שיתייחס למגוון ההיבטים הנוגעים ליחסי העבודה בבנק.

בנוגע לסקר הסיכונים ציין יו"ר הוועדה כי ועדת הביקורת לא חשה ביטחון מלא באשר ליכולת הצוות שהוקצה לטיפול בפרויקט לעמוד במשימות המקיפות שהוטלו עליו. מזכירת המועצה המינהלית ציינה כי נושא ניהול הסיכונים יוצג - בהמשך ישיבת המועצה. המנכ"ל אמר בתגובה כי יתייחס לנושא בהמשך הישיבה. *⁹.

⁸ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור להליך שטרם הסתיים.

⁹ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לנהלים פנימיים של המועצה המינהלית.

החלטה

על פי סעיף 20(א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה לאשר את המלצות ועדת הביקורת בנושא טיול שאורגן על ידי ועד בית הכנסת ובנושא המכרז לאיוש משרה.

6. בחינת הרלוונטיות של הוראות הפיקוח על הבנקים לגבי בנק ישראל

לבקשת חברי המועצה בחנה הביקורת הפנימית את הצורך ביישום הנחיות המפקח על הבנקים בבנק ישראל. במסגרת הבדיקה נערך סקר בקרב מנהלי החטיבות בבנק על מנת לזהות את הפערים המהותיים בין הנחיות המפקח לבין אופן העבודה בבנק.

עמדתה של המחלקה המשפטית בנושא היא שהנחיות המפקח על הבנקים נוגעות לבנקים מסחריים ואינן נוגעות בהכרח לבנק המרכזי. לכן יש לבחון כל הנחיה, באופן פרטני, ולבדוק אם יש צורך ביישומה. בעקבות הסקר ביצעה הביקורת הפנימית מיופי של הנחיות המפקח על הבנקים שעשוי להיות צורך ביישומן בבנק ישראל. מהמיופי עלה כי בנק ישראל אכן מיישם חלק מההנחיות הרלוונטיות עבורו. עם זאת, הבדיקה מצאה גם פערים מהותיים בין הנחיות הפיקוח על הבנקים לבין אופן העבודה בבנק ישראל, וזאת בשני מקרים:

האחד: ניהול מדיניות טכנולוגיית המידע – הנחיות הפיקוח קובעות כי מדיניות זו אמורה להיקבע בעקבות דיון בנושא שייערך ברמת ההנהלה או הדירקטוריון של הבנק.

יו"ר המועצה אמר בתגובה כי דיווחי המנכ"ל לגבי מדיניות טכנולוגיית המידע בבנק, בשילוב עם העובדה שהמועצה המינהלית ממילא דנה במדיניות זו במסגרת הדיונים על תקציב ותוכנית העבודה של חטיבת טכנולוגיית המידע, מספקים יחד מנגנון הולם התואם את הנחיית הפיקוח על הבנקים בעניין זה, ועל כן אין צורך לערוך דיון נוסף בנושא. חברי המועצה הסכימו עם הדברים.

השני: ניהול סיכונים – קיימים פערים בין הנחיות הפיקוח לבין אופן ניהול הסיכונים בבנק ישראל. יו"ר המועצה אמר בתגובה שהמנכ"ל עדכן שהנושא נמצא בטיפול.

תחומים נוספים בהם הנחיות הפיקוח אינן מיושמות כוללים את ה-SOX, ששאלת נחיצות יישומו בבנק עודה נבחנת, וכן נושאים הנוגעים לתחום משאבי האנוש בבנק, כגון רוטציה במילוי תפקידים רגישים וקביעת חופשות רציפות לעובדי הבנק בתפקידים רגישים. המבקרת הפנימית ציינה כי הנושא האחרון נמצא בטיפול של מחלקת משאבי אנוש ומינהל.

חבר המועצה ציין כי נושאים אלה חשובים גם הם וכי המועצה צפויה לדון בהם לאחר שתקבל דיווח לגביהם מהנהלת הבנק. הוא ציין כי יישום ההנחיה בדבר חופשות רציפות עשוי להתארך עוד זמן רב, מכיוון שיישומה יחייב את הסכמת הוועד, חבר המועצה העלה רעיון על מנת לקדם את הנושא.

חבר מועצה נוסף ביקש שוועדת הביקורת תקבל דיווח על התקדמות הטיפול בנושא חופשה רציפה מהגורמים המתאימים בבנק. המבקרת הפנימית הסבירה לבקשת חבר המועצה, כי על פי ההנחיה, כל עובד בנק בתפקיד רגיש חייב לצאת במהלך השנה לחופשה רציפה של עשרה ימים בעוד שעל עובד רגיל חלה חובה של שבוע. היא הוסיפה שיש להגדיר מהם התפקידים הרגישים. המבקרת הפנימית הוסיפה כי

הנושא אכן נמצא על סדר היום של ועדת הביקורת. חבר מועצה ביקש לוודא האם לבנק ישנה פוליסת ביטוח כנגד מעילות ובמידה שכן יש לבדוק אם קיימת דרישה בנוגע לחופשה רציפה בתפקידים רגישים. המבקרת הפנימית ציינה כי קיימות שתי הנחיות נוספות של הפיקוח על הבנקים. הן נוגעות לניהול ההמשכיות העסקית ושתייהן נמצאות בטיפול הבנק. הנושא היחיד שלא נבדק על ידי הביקורת הפנימית נוגע לפעילות הדירקטוריון, נושא זה נבדק על ידי מזכירת המועצה.

מזכירת המועצה ציינה כי החלה בבחינת הנושא, וכבר כעת עולה מהבחינה כי הסמכויות של דירקטוריון של בנק מסחרי שונות באופן מהותי מאלה של המועצה המינהלית של בנק ישראל. יו"ר המועצה הסכים עם הדברים והוסיף כי לא ניתן להקביל בין דירקטוריון של בנק מסחרי לבין המועצה המינהלית של בנק מרכזי. חוק בנק ישראל, מגדיר באופן ברור את תפקידיה ואת תחומי אחריותה של המועצה המינהלית של בנק ישראל, ותחומים ותפקידים אלה שונים באופן מהותי מאלה של דירקטוריון של בנק מסחרי. על כן הנחיות אלו זה אינן חלות על המועצה המינהלית. המבקרת הפנימית ציינה כי נערכה ביקורת על יישום חוק בנק ישראל וזו תוגש למועצה.

12. שונות

10*

7. ניהול סיכונים

מצורפות החלטות המועצה בנושא ניהול סיכונים (נספח ב').

מזכירת המועצה הציגה בפני משתתפי הדיון מסמך ובו מפורטות העמדות שהוצגו בישיבת המועצה בנושא ניהול הסיכונים, לאחר התייחסות יו"ר ועדת הביקורת ומנכ"ל הבנק בתוספת לוחות הזמנים לביצועם. שני חברי המועצה ביקשו לדעת מדוע נקבע כי הגדרת הפונקציה של צוות ניהול הסיכונים תושלם רק בחודש מרץ הקרוב ולא במועד מוקדם יותר.

המנכ"ל השיב כי ההנהלה מטפלת בנושא ניהול הסיכונים ברצינות המרבית, וכי העבודה על הנושא החלה ונמצאת כבר בשלבים מתקדמים.

בנוגע למשאבים שמוקצים לטובת ניהול הסיכונים, המנכ"ל מסר כי שחרר את עוזרו ממחויבויותיו השונות על מנת שיוכל לייחד את זמנו לטיפול בנושא, ובפרט בשני סיכונים שהוגדרו כסיכונים על – היעדר קוד אתי וכללי ההשקעות. כמו כן גויסה סטודנטית בכדי לסייע לעוזר המנכ"ל בעבודתו בנושא ניהול הסיכונים. בנוסף לכך פורסם מכרז עבור עובד נוסף שיעסוק גם כן בניהול הסיכונים בבנק. לשאלת חבר המועצה השיב המנכ"ל כי הוא מעריך שעד סוף מרץ יגויס העובד הנוסף ועל כן הגדרת הפונקציה תאריך עד לחודש מרץ.

¹⁰ הוחלט לא לפרסם – נהלים פנימיים של המועצה המינהלית.

חבר המועצה ביקש לקבל הסבר על אודות הסעיף במסמך הדן בטיפול בסיכונים רוחביים ובסיכונים חוצי חטיבות. עוזר המנכ"ל השיב כי לא מדובר בסיכונים שהינם ייחודיים לחטיבה כזו או אחרת, אלא בכאלה שעלו במספר חטיבות שונות במקביל. לשאלת חבר המועצה השיב עוזר המנכ"ל כי לכל סיכון מרכזי התמנה אחראי לטיפול, וכן הותוותה תכנית מסודרת להפחתת הסיכון. המנכ"ל הסכים עימו. המנכ"ל ציין כי לוועדת הביקורת יוצג האחראי לכל סיכון מרכזי לאחר שהבנק יסיים את עבודתו על סקר הסיכונים. יו"ר המועצה ביקש מהמנכ"ל לדווח למועצה אחת לחצי שנה על ניהול הסיכונים וכן ביקש לצרף לדיווח ועדת הביקורת את שמות האחראיים על כל סיכון מרכזי.

המבקרת הפנימית שאלה מדוע הטיפול החל בסיכונים הרוחביים שעלו מהסקר החדש ולא מזה של אשתקד. עוזר המנכ"ל אמר בתגובה כי הטיפול בסיכונים הרוחביים שעלו בסקר החדש אינו שולל טיפול בסיכונים רוחביים שעלו מהסקר של אשתקד. יו"ר המועצה הסכים שיש לטפל בסיכונים החדש קודם לכן.

8. אישור שטרי כסף

הממונה על מחלקת המטבע הציג פרטים שונים על שטרות הכסף בסדרה החדשה שהבנק מתעתד להנפיק:

הסיבות להחלפת שטרות הכסף

בנוגע לסיבות להחלפת סדרות השטרות בעולם: מחליפים כאשר חל משבר כלכלי משמעותי, כאשר שליש שמופיע על השטר מת והסיבה העיקרית היא אמון הציבור והיקף הזיופים. החלפת סדרות מתבצעת אחת ל-10-15 שנים כאשר הפעם האחרונה הייתה בשנת 1999.

אבני דרך עיקריות בתהליכי החלפת השטרות

בחודש מרץ 2011 נבחרו הדמויות – ארבעת המשוררים – שיופיעו על השטרות, ובחודש אפריל הממשלה אישרה את ההחלטה. בחודש מאי נפתחה תחרות עיצוב, ובחודש יולי נבחרו 20 עיצובים מתוך כ-110 עבודות שהוגשו. על בחירת עשרים העיצובים הייתה אמונה ועדת מיון מקצועית, שכללה עובדים מהבנק, שני חתני פרס ישראל ויועצים מחו"ל.

בחירת העיצובים

בנובמבר 2012 ועדת המיון בחרה את עשרת העיצובים הטובים, ואלו הועברו לוועדה לתכנון שטרי כסף, מעות ומטבעות. ועדה זו מייעצת לנגיד, היא המליצה על שלושה עיצובים, ואותם הנגיד דירג.

סולם העריכים בסדרה החדשה

בסדרה החדשה צפויים להיות ארבעה עריכים, כמספרם היום, שטרות של 20, 50, 100 ו-200 ש"ח. השקת העריכים 50 ש"ח ו-200 ש"ח צפויה להיערך במחצית השנייה של שנת 2013.

תמונות שיוצגו על גבי השטרות

על השטר בעריך של 20 ש"ח תופיע רחל המשוררת, על השטר בעריך של 50 ש"ח – שאול טשרניחובסקי, על השטר בעריך של 100 ש"ח – לאה גולדברג, ועל השטר בעריך של 200 ש"ח – נתן אלתרמן.

גודל השטרות וצבעם

כיום גודל השטר הינו 138 מ"מ על 71 מ"מ. בניגוד לסדרה הנוכחית, באורך יהיה הבדל של 7 מ"מ בין שטר לשטר, לטובת ציבור כבדי הראייה. רוחב השטרות החדשים יישאר ללא שינוי. אורך השטרות וצבעם יהיה כדלהלן: שטר בעריך של 20 ש"ח - 129 מ"מ, צבע אדום. שטר בעריך של 50 ש"ח - 136 מ"מ, צבע ירוק. שטר בעריך של 100 ש"ח - 143 מ"מ, צבע כתום. שטר בעריך של 200 ש"ח - 150 מ"מ, צבע כחול.

חבר המועצה שאל אם השינוי בצבעי השטרות לא יהווה מקור לבלבול. הממונה על מחלקת המטבע השיב בשלילה ואמר כי זאת מכיוון שגודל השטרות יהיה שונה; וגם משום שמתכננים להוציא את השטרות הישנים מהמחזור במהירות האפשרית. הוא הוסיף כי שקלו להשאיר את הצבעים הקיימים, ולבסוף הוחלט לשנותם. מנהל יחידת ההנפקה במחלקת המטבע הסביר כי בסדרה הנוכחית הדמויות מודפסות לאורך, ואילו בסדרה החדשה הן יודפסו לרוחב. חברי המועצה העלו הבדלים נוספים בין הסדרה הנוכחית לחדשה. מנהל יחידת ההנפקה במחלקת המטבע ציין כי מטילים מגבלה על בחירת הצבעים, על מנת שכבדי ראייה יוכלו להבחין ביניהם, וכי הם ניסו להפחית את הסיכון ככל הניתן. כמו כן יסבו את תשומת לבו של הציבור להבדלים.

מאפייני עיצוב וסימני בטחון של הסדרה החדשה

הממונה על מחלקת המטבע ציין שעל כל אחד מן השטרות יופיע, בחזית השטר, שם אחד משיריו של המשורר ובגב השטר, קטע מתוך שיר של המשורר.¹¹

חברי המועצה דנו בנושאי סימני הביטחון והגנה על השטרות מפני זיופים. לשאלת חבר מועצה השיב הממונה על מחלקת המטבע כי שיעור הזיופים בישראל הוא מהנמוכים בעולם והוסיף כי עקב מצבה הביטחוני יש לעשות את המקסימום במחיר סביר על מנת להגן על השטר. באשר למחיר סימני הבטחון, הוא יקר יותר ביחס לסימני הביטחון של השטר הנוכחי. נייר השטר הוחלף גם כן, חבר מועצה שאל לאורך חייו של השטר והממונה על מחלקת המטבע השיב שהוא מחזיק זמן רב.

בנוגע למעות של 10 אגורות העלה הממונה על מחלקת המטבע את הצורך לשקול להחליפן עקב חוסר כדאיות, כיום עלותן גבוהה מערכם, והציג אפשרות לשנות את חומר הגלם על מנת להוזיל את עלויות הטבעתם. הוא הסביר כי ישנה בעייתיות להוציא את המעה מהשוק. חבר מועצה שאל על הדרך בה הבנק המרכזי מזהה את סימני הביטחון והממונה על מחלקת המטבע השיב כי ברשות הבנק מכוונות מיוחדות לזיהוי סימני הבטחון. לשאלת חבר מועצה השיב הממונה על מחלקת המטבע כי דמות נבחרה להיות על עריך מסוים על פי זמן הפטירה, מהמוקדם למאוחר ובהתאמה לשווי העריך כאשר מי שנפטר ראשון יופיע על השטר עם העריך הנמוך ביותר.

חבר המועצה שאל האם אין למגזרים שונים התנגדות שיופיעו נשים על השטרות, הממונה על המטבע השיב כי בהתחלה רצו לבחור ארבעה דמויות אחרות: הרצל, רבין, בן גוריון ובגין, אך הייתה התנגדות

¹¹ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לביטחון שטרי הכסף.

מאחר ולא נכללו נשים ברשימה. חברי המועצה הוסיפו כי בעבר הופיעו נשים על השטרות כדוגמת גולדה מאיר והנרייטה סולד.

לשאלת חבר המועצה השיב הממונה על המטבע כי נכון להיום אושרו בממשלה הדמויות, הצבעים ושיוך דמות לעריך.

פרטיהם של השטרות בעריכים של 50 ש"ח ו-200 ש"ח

רקע: בפני המועצה המינהלית הוצגו שטרי הכסף בעריכים של 50 ו-200 ש"ח אותם מבקשים לאשר. שטר של 50 ש"ח - דיוקן אופקי: שאול טשרניחובסקי; צבע: ירוק; גודל: 136X71 מ"מ; חזית השטר: תמונת רקע של עץ הדורים ופירות וטקסט זעיר "הוי ארצי מולדתי"; גב השטר: קטע מתוך השיר "אני מאמין".

שטר של 200 ש"ח - דיוקן אופקי: נתן אלתרמן; צבע: כחול; גודל: 150X71 מ"מ; חזית השטר: תמונת רקע של עלי שלכת וטקסט זעיר "פגישה לאין קץ"; גב השטר: קטע מתוך השיר "שיר בוקר".

החלטה

בהתאם לסעיף 42(א) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, המועצה המינהלית מאשרת את קביעת הנגיד בדבר ערכם הנקוב, צורתם, תוכנם ושאר פרטיהם של שטרי הכסף שהוצגו, בעריכים 50 ו-200 ש"ח.

10. העברות תקציב – דיווח חודשי

המנכ"ל דיווח למועצה על העברת תקציב שנעשתה לטובת רכישת גלאים חדשים עבור מכונות הספירה לסדרת השטרות החדשה; ההעברה נמצאת תחת סעיף השקעות. חבר מועצה שאל בנוגע להעברת התקציב שבוצעה בין עתודות מנכ"ל בקרנות שונות, מזכירת המועצה השיבה כי ההעברה הייתה בין שני תחומי הפעולה – "מטה וסיוע" ל"ביצוע תפקידי הבנק".

9. סוגיות בתחום משאבי אנוש

מבנה ארגוני - לשכות

חבר המועצה ביקש לקבל הסבר על אודות המבנה הארגוני של לשכות הנגיד, המשנה לנגיד, המנכ"ל ומזכירות הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית, ובפרט לגבי מספר העובדים המועסקים בלשכות אלה. המנכ"ל הסביר כי היקף העבודה בלשכות אלה וסוג העבודה דורש נוכחות מתמדת של עובדי מזכירות. יתרה מזאת, הצרכים הייחודיים של לשכות אלה – למשל, טיפול בפניות הציבור בלשכת הנגיד או טיפול במעקבים בלשכת המנכ"ל – מחייבים מספר רב של עובדי מזכירות לביצוע המשימות השוטפות. חבר מועצה אמר כי המועצה נדרשת לפקח על ההתנהלות התקינה והיעילה של הבנק, פיקוח זה נדרש גם בשל העובדה שיעדו של הבנק אינו רווחיות. הנגיד ציין כי עובדי לשכתו עובדים באופן אינטנסיבי ביותר וכי אין עובד מיותר בלשכתו. יתרה מזאת, מספר העובדים המקצועיים בלשכת הנגיד אף נמוך בהשוואה למוסדות בין-לאומיים אחרים שבהם עבד בעבר, כדוגמת קרן המטבע הבין-לאומית. ראש מטה הנגיד ציין כי העבודה בלשכת הנגיד נושאת אופי מקצועי יותר מאשר אופי אדמיניסטרטיבי. היא כרוכה בטיפול

במספר רב של משימות. במוסדות אחרים אותה העבודה מתבצעת בפונקציות שונות. כמו כן, העבודה דורשת ביצוע מתמיד של משימות שוטפות באופן אינטנסיבי. כתוצאה מכך, גם היקף השעות הנדרש מעובדי הלשכה גדול במיוחד, והאחרונים נדרשים לעתים קרובות לעבוד שעות נוספות רבות.

סקר שביעות רצון

בעקבות בקשת המועצה דיווחה מנהלת חטיבת משאבי האנוש והמינהל על התקדמות העבודה על סקר שביעות הרצון, נושא שמהווה חלק מתכנית העבודה השנתית של החטיבה. הסקר המתוכנן הוא הראשון מסוגו בבנק, לכן חשוב לוודא כי הוא מתבצע ביסודיות ובמקצועיות המרבית. מסיבה זו התפרסם מכרז לשכירת שירותיו של יועץ חיצוני מומחה לסקרי שביעות רצון בארגונים דומים לבנק ישראל. המכרז לפרויקט נוסח גם הוא על ידי איש מקצוע, והוא צפוי לצאת כבר בשבוע הבא.

לשאלת חבר מועצה השיבה מנהלת החטיבה כי בעבר נערך בבנק סקר שביעות רצון מהמנהלים, אולם אופיו היה שונה באופן מהותי מזה של סקר שביעות הרצון המקיף שמתכננים לערוך בבנק בקרוב. המנכ"ל ציין כי הסקר משקף שינוי עמוק בתרבות הארגונית בבנק ישראל. מטרת הסקר היא להגביר את אמון העובדים בהנהלת הבנק, לעודד שקיפות ולאפשר לעובדים לבטא את דעותיהם בנוגע לטיפול בנושאים הקשורים ביחסי עבודה. ההנהלה מייחסת חשיבות רבה לסקר, ובכוונתה לדווח לעובדים אילו רכיבים מהמשוב שהגישו התקבלו ואילו לא.

מבנה ארגוני - לשכות - המשך

לבקשת חבר המועצה הציגה מזכירת המועצה פירוט של המבנה הארגוני של מזכירות הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית. מבנה זה כולל שתי מזכירות ושלושה סטודנטים המועסקים כעוזרי מחקר של חברי הוועדה המוניתרית. עוזרי המחקר מסייעים גם בבקרת הפרוטוקולים של דיוני הוועדה המוניתרית והם מועסקים בהיקף של חצי משרה כל אחד.

יו"ר המועצה ציין כי הוא שבע רצון מכך שנושא המבנה הארגוני של הלשכות השונות עלה לדיון במועצה, וכי ההסברים שהתקבלו מגורמי ההנהלה בעניין הניחו את דעתו.

לבקשת חבר מועצה פירטה מזכירת המועצה את חלוקת העבודה בין שתי המזכירות המועסקות במזכירות הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית. כמו כן היא ציינה כי המזכירות נמצאת בשלבי גיוס של סטודנט נוסף, במסגרת תוספת התקן שאושרה למזכירות. העובד החדש יהיה אחראי על כתיבת הפרוטוקולים של דיוני המועצה המינהלית.

כמה מחברי המועצה ציינו את החשיבות שבקידום העבודה על כתיבת הפרוטוקולים, כפי שצוין לעיל.

11. הצגת מערכות תשלומים וסליקה

מנהלת מחלקת חות"ם בבנק ציינה כי אגף מערכות תשלומים וסליקה אחראי על תפקודן היעיל והיציב של מערכות התשתית לפעילות הפיננסית במשק. התפקידים המרכזיים של האגף הם להפעיל שתי מערכות תשלומים (שיקים וזה"ב), לקבוע מדיניות בתחום התשלומים והסליקה ולקיים מערך פיקוח על מערכות שהוכרוזו כמבוקרות.

מנהלת אגף מערכות תשלומים וסליקה התייחסה לשלושה נושאים מרכזיים:
האחד: מערך התשלומים הקיים בישראל כיום – מנהלת האגף הציגה סקירה של מערכות התשלומים והסליקה שהבנק מפעיל – זה"ב ושיקים ומערכות בהן הוא משתמש. מערכת זה"ב משמשת כסולק הסופי של כלל מערכות התשלומים האחרות (מס"ב, שיקים, מסלקות הבורסה, CLS) ומכאן גם חשיבותה. במסלקת מס"ב נסלקות הוראות קבע, חיובים ישירים וזיכויים ישירים וכן תוצאות הסליקה של פעילות כרטיסי אשראי. במסלקת ה-CLS (Continuous Linked Settlement), נסלקות עסקאות המרה בין מטבעות בו זמנית. התשתית הפיננסית כוללת גם את ממשקי התקשורת כגון: SWIFT, כספת, שב"א. לשאלת חבר מועצה היא השיבה כי הסוויפט הינו ממשק תקשורת בין-לאומי מאובטח שבאמצעותו עוברות הפעולות למערכת הזה"ב. עוד סקרה את יתרונותיה של מערכת הזה"ב.

השני: ההתפתחויות העיקריות שחלו במערך התשלומים במהלך העשור האחרון – מנהלת האגף הציגה סקירה של התפתחויות מרכזיות בתחום מערכות התשלומים בעשור האחרון, בהם הארכת יום העסקים והקמת מערכת בה התשלומים יבוצעו בזמן אמת. נחקק חוק מערכות תשלומים וסליקה וכעת האגף פועל לשינוי בחוק עקב שינויים בחוקים אחרים שהשפיעו בעקיפין על חוק מערכות תשלומים וסליקה. באשר לרמת הבטיחות במערכת זה"ב – היא גבוהה מאוד ותשתית המערכת נבנתה בנפרד משאר תשתיות הבנק. המערכת פועלת כאמור באמצעות ממשק תקשורת בין-לאומי.

חבר המועצה שאל אם גם למסלקות הבין-בנקאיות שתפעולן אינו באחריות בנק ישראל יש מערכות תפעול לזמן חירום.

המנכ"ל השיב כי מערכות שב"א ומס"ב אינן נמצאות כיום תחת פיקוחו של האגף, אולם הבנק החל בתהליכים להכרזה על מערכות אלו כמערכות מבוקרות. מכל מקום, שב"א ומס"ב פועלים על פי הנחיות הפיקוח על הבנקים בנוגע לשרידות ולהמשכיות העסקית.

השלישי: אתגרים לעתיד – האתגר המרכזי לעתיד הוא הקמה וביסוס של הפיקוח על מערכות התשלומים. הבנק נמצא בשלבי למידה ופיתוח של הנושא, ובמסגרתם הוא נעזר ביועצים מהבנק העולמי ומקרן המטבע הבין-לאומית.

יו"ר המועצה ביקש שכאשר תתגבש תוכנית, היא תוצג בפני המועצה המינהלית.

לשאלת חבר המועצה השיבה מנהלת האגף כי הפיקוח על מערכות התשלומים אינו מתבצע בכפוף לחוק בנק ישראל, אלא בכפוף לחוק מערכות תשלומים וסליקה. היא הסבירה כי האגף פועל בשיתוף פעולה מלא ומיטבי עם הפיקוח על הבנקים במגוון תחומים הנוגעים לפיקוח על המערכת הפיננסית.

לשאלת חבר המועצה השיבה מנהלת מחלקת חות"ם כי במחלקה שבראשותה מגבשים בימים אלה תכנית מפורטת להרחבת הפיקוח על מערכות התשלומים המרכזיות: שב"א ומס"ב.

מנהלת האגף ציינה כי לא מכבר נכתב נייר עבודה שמגדיר את מסגרת העבודה של הפיקוח על מערכות התשלומים, ולמעשה את סמכויות הפיקוח ואת מערכות התשלומים שבנק ישראל יפקח עליהן. הנייר צפוי להיבחן במסגרת דיונים פנימיים במחלקות השונות ולבסוף להגיע לאישור ההנהלה.

בנוגע לחוק מערכות תשלומים וסליקה, הוא מסדיר את סמכות הפיקוח של בנק ישראל על מערכות התשלומים והסליקה. סמכות הפיקוח נוצרת באמצעות הכרזה על מערכת כעל מערכת מבוקרת או מבוקרת-מיועדת, כאשר ההבדל הוא שהשנייה הינה מערכת סופית, והפעולות בה אינן ניתנות לביטול. כיום ישנן 2 מערכות מבוקרות- מיועדות: RTGS ו-CLS. לשאלת חבר מועצה השיבה מנהלת האגף מערכות תשלומים וסליקה כי הנגיד הוא זה שמכריז על מערכת כמערכת מבוקרת, והפיקוח עליה הוא לזמן בלתי מוגבל עד אשר הנגיד יחליט אחרת. מערכת מוגדרת כמבוקרת כאשר יש לה חשיבות מערכתית. ישנן שתי מערכות נוספות שנמצאות בתהליך הכנה להכרזה כמערכת מבוקרת: מס"ב ושב"א.

מנהלת האגף ציינה כי אלו מערכות קריטיות, ולכשל בהן יש השפעה על גורמים ואנשים רבים.

מנהלת האגף התייחסה לעקרונות הליבה לפיקוח על מערכות התשלומים והסליקה וציינה כי בשנת 2012 פורסמו עקרונות חדשים אשר כוללים את הפקת הלקחים מהמשבר הפיננסי הגלובלי. הדגש המרכזי בעקרונות החדשים ניתן לניטור הסיכון ליציבות המערכות שנובע מקשרי הגומלין ביניהן לבין מערכות נוספות ו/או לגופים פיננסיים אחרים. בשנת 2012 פרסמה משלחת של קרן המטבע הבינלאומית (ה-FSAP - Financial Sector Assessment Program) את ההערכה שלה על יציבות המערכת הפיננסית בישראל ובכלל זה גם את ההערכה על מערכת זה"ב. המלצות המשלחת יילמדו בבנק, ותכנון יישומם יחל כבר במהלך שנת 2013.

בנוגע למסלקות הבורסה ציינה מנהלת האגף כי הפיקוח עליהן נתון בידי הרשות לניירות ערך, כפי שנקבע בחוק. עם זאת, מאחר שלבנק ישראל יש עניין ביציבותן של מערכות סליקה אלה, נכתב מזכר הבנות בין הרשות לבנק ישראל המסדיר קיום תהליך של החלפת מידע ודיון בסיכונים הקיימים במסלקות הבורסה. לאור זאת גורמים מהאגף נפגשים מספר פעמים בשנה עם גורמים מהרשות לניירות ערך.

אתגרים נוספים העומדים בפני האגף בשנה זו הם: ליישם מודל יעיל ואובייקטיבי להערכת הסיכונים ליציבות התשתית הפיננסית, הערכה שעל הפיקוח עליה אמון בנק ישראל, ולעודד ולקדם את השימוש באמצעי תשלום וסליקה אלקטרוניים, על חשבון המנגנונים הידניים שבהם עדיין נעשה שימוש. לשאלת חבר מועצה השיבה מנהלת האגף כי כיום מרבית סליקת השיקים מתבצעת באופן ממוחשב, אך עדיין ישנה סליקה ידנית והוסיפה כי הם פועלים לביטולה.

מנהלת האגף ציינה כי הצד הכספי של הנפקת ניירות ערך קונצרנים מתבצע במסלקת השיקים הידנית, וכאשר עלה הרצון לבטל את הסליקה הידנית נמצאה שהסליקה לא יעילה ובעלת סיכונים. על כן, בשיתוף עם הרשות לניירות ערך, הוחלט על ביצוע רפורמה.

לשאלת חבר המועצה השיבה מנהלת האגף כי תכנון המשימות והאתגרים שהוגדרו לעתיד כבר החל. יו"ר המועצה סיכם את הנושא וציין כי המועצה המינהלית ממתינה להצגת תוכנית העבודה בתחום הקמת הפיקוח על מערכות התשלומים והסליקה.

נספח א' - תלונה בעניין טיול ועד בית הכנסת – תמצית של ממצאי דוח הביקורת

נוהל "ועדת תרבות ורווחה" קובע, כי: "בנוסף לטיולים המחלקתיים יתקיים טיול בעל אופי ייחודי עבור ציבור העובדים שומרי המסורת. ניתן לצאת לטיול זה במקום לטיול המחלקתי".

הוראות אלה חלות, לפי העניין על טיול ועד בית הכנסת ומגדירות ומפרטות את התהליכים הקשורים בארגון טיול מחלקתי ואת תחומי האחריות לקיומם.

בטיול השתתפו 58 עובדים וגמלאים של הבנק ומלוויהם, מתוכם רק 16 עובדים. הביקורת הפנימית העלתה, כי הבטחת השגת מטרת הטיול לגבש את העובדים במסגרת חטיבתית לא מתקיימת, לאור תמהיל המשתתפים בטיול כאמור לעיל. משכך, המליצה הביקורת לשקול את ביטול האפשרות לטיול שאינו במסגרת החטיבה של העובד, או לחלופין, לא להתיר השתתפותם של נלווים, להוציא מקרים יוצאי דופן בהם העובד מתקשה לתפקד באופן עצמאי.

עמדת ועדת תרבות ורווחה התואמת את עמדת הביקורת: "עמדתנו הייתה ונשארה כי יש לשנות את הנוהל ולבטל את הטיולים הסקטוריאליים המסובסדים. מאחר ומטרת הטיול החטיבתי הינה גיבוש ואין בטיולים דברים הנוגדים את ערכי הדת והמסורת. בנוסף, מאחר ובנוהל חובת הארגון של הטיול אינה מוטלת על ועד בית הכנסת, ביקשה הוועדה להיות אחראית על ארגון טיול זה. למרות זאת, אושר הטיול על ההנהלה והארגון הוטל על ועד בית הכנסת כפי שנעשה בעבר".

בבחינת עלות ההשתתפות בטיול לכל משתתף עלה כי הבנק לא נוהג בהתאם להנחיות הנוהל הקובע כי יש לערוך חישוב לאחר הטיול בהתאם לסכום העלויות בפועל. סוגיות נוספות הקשורות לתלונות באשר להוצאות שנויות במחלוקת ולגבייה ביתר מהמשתתפים, טופלו.

על ההנהלה לוודא את ביצוע הנוהל, הקובע כי רכזת הוועדה אמורה לפעול על פי הנחיות הוועדה.

יתר הליקויים עליהם העירה הביקורת הפנימית וההמלצות בצידם, נמצאים כעת בטיפול הגורמים האחראיים ונמסר לביקורת כי יישומם צפוי להתבצע בחודשים הקרובים.

בנוסף, בעקבות המלצת הביקורת, נוהל חדש בנושא תרבות ורווחה נמצא כעת בהכנה.

נספח ב' – החלטות המועצה בנושא ניהול סיכונים

ניהול סיכונים בבנק ישראל – החלטות שהתקבלו בישיבת המועצה שהתקיימה ב-8/11/12

1. האחריות לניהול הסיכונים היא של מנהלי החטיבות, כל מנהל אחראי לניהול הסיכונים בחטיבתו.
2. אחריות הפונקציה המרכזית לניהול סיכונים בבנק, היא לוודא קיום ניהול סיכונים בבנק, להנחות ולהוסיף ידע לחטיבות במידת הצורך. הפונקציה תהיה כפופה למנכ"ל עם משאבים מתאימים (ידע, כוח אדם).
3. סיכונים פיננסיים – יקבע מועד להצגת היערכות חטיבת השווקים לטיפול בסיכונים הפיננסיים. (הערה: הדיון יתקיים ב-11/2/13).
4. יינתן דיווח חצי שנתי למועצה על הנעשה בתחום ניהול הסיכונים, כולל דיווח של הפעילות שבוצעה על ידי הפונקציה לניהול סיכונים והתייחסות לנושא כוח האדם בפונקציה.
5. סקר הסיכונים המבוצע יכלול סיכונים תפעוליים. בעוד שנה יבחנו הדרכים לטיפול בסיכונים הפיננסיים, ויוחלט אם נדרש לבצע סקר בתחום.
6. הפונקציה לניהול סיכונים תכלול בשלב ראשון שלושה עובדים, מנהל הפונקציה יהיה בעל יכולות מתאימות ובדרג מתאים ויבחר על ידי המנכ"ל. במפגש החצי שנתי המנכ"ל ימסור אם לאור הניסיון בחצי השנה החולפת כוח האדם בפונקציה לניהול סיכונים מספיק לביצוע העבודה.
7. מנכ"ל הבנק ציין שתוכנית העבודה של תחום ניהול הסיכונים, תבוצע בל"ז שנמסר. (ראו נספח ב.1).

נספח ב.1. - תוכנית העבודה שהוצגה בדיון ב-21/11/12 (ממוין לפי לו"ז):

נושא	לו"ז לסיום	הערות
1. השלמת נייר למדיניות ניהול סיכונים בבנק ישראל	31.1.2013	לאשר סופית בהנהלה
2. יישום ההמלצות בסקר סיכוני העל	28.2.2013	לטיפול המנהלים הרלוונטיים
3. ניסוח שיתופי פעולה פורמליים והגדרת אחריות מול: ביקורת פנימית, המשכיות עסקית, החטיבות, אבטחת פיזית ומידע.	28.2.2013	הגדרת מחייבת, כולל לנושא העברת המידע בין הגופים
4. תוגדר פונקציה לניהול סיכונים, בעלת יכולות מקצועיות לביצוע המשימות. בפונקציה יהיו בשלב הראשון 3 עובדים.	31.3.2013	
5. השלמת סקירה בינלאומית בנושא ניהול סיכונים תפעוליים ופיננסיים	31.3.2013	לאחר בדיקה + ביקור במקום רלוונטי
6. ביצוע סקר סיכונים תפעוליים מפורט, בסיוע חברת אנטרופי יועצים.	30.4.2013	צוואר בקבוק לפעילויות המתוכננות בהמשך
7. התממשקות לפעילויות בקרה אחרות בחטיבות: המשכיות עסקית, אבטחת מידע וסייבר, שווקים, חות"ם.	30.6.2013	לאחר ביצוע הסקר והגדרת שיתופי הפעולה – תהיה יותר הכרות.
8. טיפול בסיכונים רוחביים ובסיכונים חוצי חטיבות	30.7.2013	לאחר השלמת הסקר
9. בניית מערך דיווח ועדכון לסקר – לתקופה שלאחר הסקר	31.8.2013	
10. בניית מערך דיווח להנהלת הבנק ולמועצה המנהלית	31.8.2013	לאחר הסקר
11. בניית מערך הדרכה לבקרי הסיכונים	30.9.2013	
12. מיסוד נושא דיווח אירועי כשל וכמעט כשל	31.12.2013	לאחר הסקר תוכנה ?
13. המשך עבודה מול ארגון ה-IORWG	שוטף	• קבוצות עבודה • מאגר מידע
14. הגדרת מתודולוגיה לניהול סיכונים תפעוליים בבנק ישראל	בוצע	
15. בחינת החלת הוראות ניהול בנקאי תקין של הפיקוח על הבנקים	בוצע	היישום נחלק בין הסעיפים השונים
16. שדרוג נושא ניהול סיכונים בפרויקטים	בוצע	• הוכנס לנוהל פרויקטים • שילוב פרויקטים בסקר
17. בחינת הטמעת מערך ניהול סיכונים כולל בבנק ERM – כולל בחינת נושא הסיכונים הפיננסיים בבנק	2014	ייבחן בתחילת שנת 2014
18. הטמעת תוכנה/מערכת מידע לניהול סיכונים	2014	ייבחן
19. פיתוח KRI – key risk indicators	2014	ייבחן